

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura română

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Nu mersesem niciodată pe bicicletă, nimeni dintre copiii din spatele blocului nu avea – și nici nu visa să aibă – un lucru atât de scump și de prețios. Să te menții pe cele două roți cu spițe strălucitoare mi se părea un fel de levitație*, o scamatorie, ceva imposibil pentru un om obișnuit. Îmi doream cu ardoare, pe când mă jucam în Parcul Circului, sărind de pe-o bancă pe alta, nu să am bicicleta mea, dar măcar să se mute-n blocul nostru un copil cu părinți bogați, care să aibă una. Poate că el ne-ar fi mprumutat-o și nouă din când în când...

Cum ar fi fost să mă sui în șa și să-i dau drumul, pedalând, în josul aleii? Cum m-aș fi menținut în aer pe barele subțiri de metal? [...]

Abia vara următoare aveam să-ncalec prima oară o bicicletă, într-o zi de vacanță în care-am fost imposibil de fericit [...]. Mergeam cu mama prin Herăstrău, traversasem cu vaporețul pe malul celălalt, uitându-mă cum se răsfărâge-n lac Casa Scânteii, pe care o visam atât de des, care pentru mine era clădirea cea mai majestuoasă din lume, și ne plimbam acum, de mână, pe nesfârșitele alei cu arbuști ornamentali. Pe pajiști, câte-un păun cu capul albastru lucios, făcând ape la fiecare mișcare, își înfoia deodată coada cu ochi strălucitori, semicerc enorm de culori metalice, întinse una-ntr-alta. [...] Mergeam să ne dăm în roata mare, pe care o zăream deja la orizont, rotindu-se lent chiar lângă silueta de castel avântat a Casei Scânteii. În drum spre ea am depășit gherete de dulciuri și răcoritoare, vânzători de vată de zahăr tot învârtind bețișorul în cazanul lor nichelat, standuri de tras cu pușca în figurine mișcătoare... În mijlocul unui maidan pustiu, nisipos, la o margine de lume, am văzut deodată o bicicletă. A fost ca o viziune bruscă și strălucitoare, mi-a oprit inima. Căci bicicleta stătea-n picioare, ținută de-o bară care-o ancora de un stâlp. [...] Am alergat acolo târând-o pe mama după mine. Paznicul, în cea mai ponosită uniformă vișinie, care răspundea și de niște călușei cu cai ciobiți și mângăliți, ne-a luat banii și, în sfârșit, m-am putut sui în șa. Bara lungă de câțiva metri făcea ca bicicleta să se-nvârtă-n cerc în jurul stâlpului din mijloc, ca un cal priponit. Era minunat, nu mă puteam răsturna, și pedalam, în fine, ca-n visele mele! „De douăzeci de ori”, ne spusese paznicul, așa că m-am învârtit, numărând până la douăzeci, și-apoi am mai vrut o dată, și am plătit încă douăzeci de ture, dar a treia oară bărbatul [...] i-a spus mamei: „Poate să se-nvârtă cât vrea, că tot nu mai vine nimeni la ora asta.”

Și m-am învârtit acolo la nesfârșit, sub cerurile tot mai roșietice, o tură după alta, și alta, și alta, până când s-a-nnoptat, protestând de fiecare dată când mama se-apropia ca să mă oprească, [...] galopând mai departe în cercul îngust în care levitam fericit, la un metru deasupra pământului, simțindu-mă (ironie-a sortii pe care-o știm cu toții atât de bine!) mai liber ca niciodată...

A trebuit ca, la capătul multor ore, mama să mă smulgă de pe bicicletă, căci se-ntunecase de tot și rămăseserăm singuri în pustietatea Herăstrăului tăcut. Păunii se suiseră pe crengile copacilor și, din când în când, țipau de-acolo sfâșietor. Astăzi mă văd de multe ori, înainte de-a adormi, cum eram în acea seară adâncă: un copilăș făcând cercuri nesfârșite pe-o bicicletă grea și ordinară, în pustietatea sinistră a marelui parc. N-am avut niciodată o bicicletă a mea, nici în copilărie, nici mai târziu, până azi.

Mircea Cărtărescu, *Solenoid*

**levitație* – capacitatea unor indivizi de a face să se ridice diverse corpuri fără să le atingă sau de a se ridica în spațiu fără sprijin material; plutire

**a priponi* – a fixa ceva prin legare; a lega

Textul 2

Mama pleca la școală dimineața, se întorcea și făcea lecțiile cu noi, se zbătea să avem la masă, pe lângă mâncărurile gătite de bunica, lapte, sau unt, sau șuncă, sau ouă proaspete, ne plimba în parcul de lângă Drept, în cel cu statuie sau în Grădina Botanică, unde alegea întotdeauna băncile însoțite din preajma serei și a labirintului.

Își îngrămădisise cărțile într-un raft așezat în dormitor. Neavând birou, carnetele ei de teren și lucrările fuseseră înghesuite, alături de rufărie, în șifonierul aceleiași încăperi. Cum veleitățile ei gospodărești nu erau pronunțate, mama abandonase bunicii bucătăria. Tata își avea biroul, care era totodată dormitor pentru bunica. În sufragerie, la masa cea lungă, mama scria și citea alături de noi care desenam, învățam să scriem sau să citim. Într-un fel, mama era cea mai lipsită de un spațiu al ei în casa noastră în care nimeni nu se bucura în mod clar de unul.

În primele două clase, mama mă urmărise atent, cu ochi căroră nu le scăpa niciodată nimic: se uita la lecțiile pe care le scrisesem, îmi cerea să le transcriu când nu era mulțumită, îmi arăta cum să desenez tuberculi sau fluturi. Acum făcea același lucru cu Dănuț. În anii aceia fără radio și televizor, mama a fost însă, mai cu seamă, vocea de fond care ne chema în larg, spre cărți, citindu-ne cum numai ea știa să o facă. Citea cu o voce plină și caldă [...] și alegea viu textele care să ne rămână în minte. Am adormit de multe ori ascultând, citite de ea, basmele lui Ispirescu sau pe cele ale fraților Grimm, pe care le știam, la un moment dat, pe dinafară. O aud citindu-ne din Eminescu sau Coșbuc, mai târziu din Arghezi. [...]

Când nu știam ceva, o întrebam pe mama. Ea era pe atunci, a fost și a rămas enciclopedia noastră bucuroasă. De la ea am primit, rând pe rând, cărțile pe care i se părea important să le am. *Alice în Țara Minunilor*, la un moment dat, cursul de introducere în lingvistică, mai târziu. Cu Dănuț și cu mine, mama a dezghioțat vreme de câțiva ani sintaxa unor propoziții pe care le alegea voit cât mai întortocheate, deprinzându-ne cu plăcerea rostuitului lor limpezit. Limba română de la ea o știu, la cuvinte, de la ea am învățat să visez. Dănuț îmi spunea odată cât îi lipsesc, și acum, clipele în care vorba din carte, vocea care o primește și urechile care o ascultă sunt aduse alături cu fantezie de viața împreună și nu de butonul unui aparat cu crainic. Mama voia să învățăm limbi străine și ne-a înscris pe amândoi la grădinița franceză din spatele Bisericii Albe. Eu am mai apucat și doi ani de școală franceză în Christian Tell, cu examene publice unde mama venea nelipsită. Episodul acestei școliri, în care tata nu crezuse, mi-a prins bine mai târziu, dându-mi încrederea în cunoștințele de franceză, pe care o dau jocurile și cântecele deprinse la ani fragezi, parcurgerea abecedarelor și a cărților pentru copii apărute în Franța. [...]

Într-o vară, [...] mama s-a trezit pe neașteptate cu niște bani, nu mulți, moștenire. Vara aceea a prefăcut-o într-o gală a filmelor, câtă vreme ne-au ajuns banii, mergeam de câte două – trei ori pe săptămână la grădină, vedeam un film și mâncam după aceea.

Sanda Golopenția, *Bulevardele vieții*

A.

1. Notează două alimente pe care le aveau la masă copiii, așa cum reiese din textul 2. **2 puncte**

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Copiii adormeau deseori în timp ce:

- a) ascultau ce le citea mama.
- b) ascultau emisiunile de la radio.
- c) învățau limbile străine.
- d) urmăreau un film la televizor.

Răspunsul corect: ☐ .

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Păunii pe care îi observă băiatul se aflau:

- a) în parc.
- b) la castel.
- c) la circ.
- d) pe lac.

Răspunsul corect: ☐ .

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

În fragmentul extras din romanul *Solenoid* de Mircea Cărtărescu se evidențiază:

- a) dorința de a face sport în locuri special amenajate.
- b) emoția de a merge prima dată pe bicicletă.
- c) importanța purtării uniformei la serviciu.
- d) nerăbdarea de a mânca dulciuri din parc.

Răspunsul corect: ☐ .

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Enunțul	Corect	Incorect
În bloc, exista un vecin care avea bicicletă.		
Lacul din parcul Herăstrău putea fi traversat cu vaporeșul.		
Paznicul avea în grijă bicicleta și călușei.		
Mama își păstra cărțile în sufragerie, unde scria alături de copii.		
Dănuț era fratele mai mic al autoarei.		
Învățarea limbii franceze în copilărie s-a dovedit utilă în timp.		

6. Menționează, în câte un enunț, tiparul textual din fiecare dintre fragmentele următoare. **6 puncte**

- a) „câte-un păun cu capul albastru lucios, făcând ape la fiecare mișcare, își înfoia deodată coada cu ochi strălucitori, semicerc enorm de culori metalice, întinse una-ntr-alta.”

- b) „Într-o vară, [...] mama s-a trezit pe neașteptate cu niște bani, nu mulți, moștenire. Vara aceea a prefăcut-o într-o gală a filmelor, câtă vreme ne-au ajuns banii, mergeam de câte două – trei ori pe săptămână la grădină, vedeam un film, și mâncam după aceea.”

7. Prezintă, în cel puțin 30 de cuvinte, o legătură care se poate stabili, la nivelul conținutului, între fragmentul din *Solenoid* de Mircea Cărtărescu și fragmentul extras din *Bulevardele vieții* de Sanda Golopenția. **6 puncte**

8. Crezi că lectura cu voce tare te face să înțelegi mai bine ceea ce citești? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 90 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

9. Asociază cu un alt text literar fragmentul din *Solenoid* de Mircea Cărtărescu, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o asemănare și o deosebire dintre ele. **6 puncte**

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Seria care conține doar cuvinte cu vocale în hiat este:

- a) două, bucătăria.
- b) lucios, suiseră.
- c) prețios, lecțiile.
- d) scria, crainic.

Răspunsul corect: ☐ .

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Seria care conține doar cuvinte derivate este:

- a) „bețigaș”, „pământului”.
- b) „călușei”, „copacilor”.
- c) „douăzeci”, „limpezit”.
- d) „vapuraș”, „vișinie”.

Răspunsul corect: ☐ .

2 puncte

3. Rescrie secvența „Dănuț îmi spunea odată cât îi lipsesc, și acum, clipele”, înlocuind cuvintele subliniate cu sinonimele acestora adecvate contextului. **4 puncte**

4. Transcrie, din fragmentul de mai jos, trei verbe la timpuri diferite ale modului indicativ, precizându-le: „Cu Dănuț și cu mine, mama a dezghiocat vreme de câțiva ani sintaxa unor propoziții pe care le alegea voit cât mai întortocheate, deprinzându-ne cu plăcerea rostuitului lor limpezit. Limba română de la ea o știu, la cuvinte, de la ea am învățat să visez.”. **6 puncte**

5. Completează cu o propoziție enunțul „N-am avut niciodată o bicicletă a mea.”, precizând raportul sintactic din fraza astfel obținută. **6 puncte**

6. Alcătuieste un enunț interogativ în care cuvântul „bicicletă” să fie complement prepozițional și un enunț asertiv în care același cuvânt să fie atribut. **6 puncte**

(1):

(2):

7. Rescrie enunțul de mai jos, preluat din comentariul unui copil, corectând greșelile de orice fel. **6 puncte**

Îi mulțumesc dragei mele mame că, am avut multe succese ca și elev și că a avut răbdare să repete din nou cu mine fiecare lecție neînțeleasă.

Blank writing area with horizontal lines.